

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΙΣ

ΓΟΡΓΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

G'Αντώνης δ' Κάδαλας ἐσκαρφάλωσε ἐπάνω εἰς τὸν βράχον μὲ δυσκολίαν, διότι τὸν εἶχε βρέξη δ' ἀφρός καὶ τὸ πιτσίλισμα τῶν κυμάτων, ἔβαλε τὰς παλάμας του γύρω ἀπὸ τὰ μάτια κ' ἐκύτταξε μ' ἐπιμονὴν εἰς τὸ στενὸν ποῦ ἐσχηματίζετο ἀπὸ τὸν Κάδον καὶ ἀπὸ τὴν Μονήν. Κατὶ ἐφαίνετο μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ στενὸν καὶ δ' Αντώνης δ' Κάδαλας ἥθελε νὰ ἔξακριθώσῃ τί εἶναι.

— Μπρατσέρα, εἶπε μόνος του ἀφοῦ ἐκύτταξε καλά.

Καὶ ἐπανέλαβε ἔπειτα ἀπὸ δλίγον μόνος του, γελῶν τὸ κακό καὶ αἱμοδόρον γέλιο του:

— Ὁ ἀέρας φορτσάρει. "Αν εἶναι γιὰ δῶ ἢ μπρατσέρα, σίγουρα θὰ κομματιασθῇ στὰ βράχια!

Καὶ ἔτριψε τὰ χέρια του μὲ εὐχαρίστησιν. "Ανθρωπος κακός, εὐχωριστός αὐτὸς μέσα εἰς τὴν ἀγαθότητα τῶν ἄλλων νησιωτῶν, «εἶχε γηράση ἐν ἀμαρτίαις» ὅπως ἔλεγεν δ' παπᾶ - Νικόλας. Εἰς τὰ νειλάτα του ὑπῆρξε φυγόδικος, γιὰ κἀποιον φόνον ἔπειτα ἐψυλακίσθη ἔπειτα ἐγύρισε εἰς τὸ νησί καὶ ἔζησε ὡς λαθρέμπορος. Τώρα εἰργάζετο δσον γιὰ νὰ ζῇ καὶ εἶχε κάμη μίαν ἀπαισίαν εἰδικότητα. 'Επερίμενε τὰ ναυάγια ποῦ ἔδηγαζε ἢ θάλασσα : ξύλα, σχοινιά, φορέματα, ἄλλα εἰδή· τὰ ἐμάζευε, παλαίων πρὸς τὴν θάλασσαν μὲ γενναιότητα καλλιτέρου σκοποῦ ἀξίαν, καὶ τὰ ἐπουλοῦσε δσα - δσα εἰς τοὺς περαστικοὺς πλοιάρχους. Καθὼς δὲ τὸ νησί του ἦτο ριγμένον εἶς τὸ ἄκρον τοῦ Αιγαίου, κοντὰ εἰς τὸ Λιθυκόν πέλαγος, αὐτοῦ τοῦ εῖδους τὰ εὑρήματα δὲν ἦσαν σπάνια, διότι ἡ θάλασσα γύρω ἦτο ἀνοικτή καὶ τὸ νησί βραχῶδες καὶ τριγυρισμένον ἀπὸ ρεύματα.

Καὶ τώρα ποῦ δ' Αντώνης δ' Κάδαλας διέκρινε τὴν μπρατσέραν παλαίουσαν πρὸς τὰ τεράστια κύματα τοῦ μπογαζίου τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Κάδου, εἶχε πολλοὺς λόγους νὰ περιμένῃ τὴν ἄλλην

γημέραν τὸ πρωΐ ἀφθονον τὴν μαύρην καὶ θλιβερὰν συγκομιδὴν τῆς θαλάσσης.

Εἰς τὸ μεταξὺ ἔθραδυναζε πλέον.¹ Ο ματστρος ἐγίνετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν δυνατώτερος, δρμητικώτερος, περισσότερον ἄγριος. "Ολα γύρῳ ήσαν μελανὰ πλέον καὶ δὲ οὐρανὸς κατέβαινε βαρὺς πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὸ νησὶ περιέσφιγγε ἀπὸ παντοῦ πυκνὴ ἀδιπέτηραστος διμίχλη. Εἰς τὴν παραλίαν τὰ ὅλιγα κακία εἶχαν λάδην ἔξαιραστος προφυλάξεις διὰ νὰ μὴ θρυμματισθοῦν, καὶ ἀπὸ τὸν μικρὸν ρετικὰς προφυλάξεις διὰ νὰ μὴ θρυμματισθοῦν, καὶ ἀπὸ τὸν μικρὸν δρμίσκον τῆς Κολόννας ὅλαις ή βάρκαις εἶχαν τραβηγχθῆ ἔξω ἀπὸ ἔνωρις διὰ νὰ προφυλαχθοῦν. "Ανθρωποι πουθενὰ δὲν ἐφαίνοντο· καὶ τὰ μαγαζάκια τοῦ λιμένος εἶχαν κλεισθῆ, διότι τὸ κῦμα ἐπερνοῦσε τώρα τὸν παραλιακὸν δρόμον καὶ ἐκτυποῦσε μὲ δρμὴν τοὺς τοίχους τῶν πρώτων σπιτιών.

"Ἐργμον καὶ ἀκατοίκητον ἐφαίνετο τὸ νησί, φοβισμένον ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔξαιρετικὴν μανίαν τῶν στοιχείων. "Απὸ φουρτοῦνες βέδαια εἶχε συνειθίσῃ πλέον ἔνεκα τῆς θέσεως ποῦ εὑρίσκετο. "Αλλ' αὐτὴ δὲν ἦτο κοινὴ καὶ συνειθισμένη κακοκαιρία καὶ παλαιοὶ καπετανέοι καὶ γερωλύκοι τῆς θαλάσσης, ρίχνοντες βλέμματα ἐρευνητικὰ εἰς τὸ πέλαγος, ἔδγαζαν τὸν σκούφον των καὶ ἐσταυροκοποῦντο.

"Ο Αντώνης δ Κάδαλας ἔμεινε ἀκόμη ὅλιγην ὥραν ἐπάνω εἰς τὸν βράχον, καρφωμένος εἰς τὴν πέτραν, διὰ νὰ μὴ τὸν πάρῃ ὃ ἀέρας. "Αλλὰ εἶχε σκοτεινάσῃ πλέον καὶ ή μπρατσέρα ἐχάνετο μέσα εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὴν διμίχλην. Καὶ δ Κάδαλας, πηδήσας ἀπὸ τὸν βράχον, ἐπῆρε τὸν δρόμον τῆς παραλίας, βρεχόμενος ἀπὸ τὰ κύματα, τρίβων τὰ χέρια του καὶ φιθυρίζων:

— Δουλειά θάχουμε αὔριο! . . .

* *

†

Εἰς τὸ μεταξὺ ή μπρατσέρα προσεπάθει νὰ περάσῃ τὸ μπουγάζ. ἀνοικτά, ὥστε νὰ μὴν τὴν παρασύρῃ τὸ κῦμα καὶ τὴν πετάξῃ εἰς τοὺς βράχους τῆς Μονῆς. Μὲ τόσον ἀέρα ἐμπρός, μὲ τὰ ρεύματα τοὺς ἔξωριμούσαν ἄγρια ἀπὸ τὸν Κάδο, μὲ τὸ κῦμα ποῦ ἐγύριζε δρμητοῦ ἔξωριμούσαν ὅλαις τὰς στροφὰς ποῦ τοῦ δύσκολος καὶ ή ἔτοιμα νὰ καταπιοῦν τὸ πλοῖον, δικειρισμός ἦτο δύσκολος καὶ ή ἔτοιμα νὰ τοὺς σκοτεινάσῃ. "Αλλὰ δ καπετάνιος δὲν ἐδείλιαζε. Δεμένος διδιος εἰς τὸ τιμόνι μὲ τριπλᾶ σχοινιά, ἐκύτταζε τὸ κόκκινο φανάρι τοῦ μικροῦ λιμένος καὶ ἔκαμψε ὅλας τὰς στροφὰς ποῦ τοῦ διπεδείτο τὸ μικρὸν λιμένος καὶ ἀσφαλής, ἀποφασισμένος νὰ φθάσῃ εἰς κνυεν ἢ πειρα, ήσυχος καὶ ἀσφαλής, ἀποφασισμένος νὰ φθάσῃ εἰς τὸ νησί μὲ δλην τὴν λύσσαν τῶν στοιχείων ποῦ ἐφαίνοντο ὡς νὰ τὸ θήθελαν νὰ τὸν παρασύρουν καὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνουν.

Καθὼς ἔχαροπάλεις εἴτε τὸ πλοῖον, ἔνας ναύτης φοβισμένος ἐπληγίσασε τὸν καπετάνιον καὶ τοῦ ἐπρότεινε νὰ κόψουν δεξιάτης νὰ χωθοῦν πίσω ἀπὸ τὸν Κάδο καὶ τὸ πρωΐ δταν θα πέσῃ δ ἀέρας νὰ βάλουν πλώρη γιὰ τὸ νησί. Μία ἀστραπὴ ποῦ ἔσχισε ἐκείνην τὴν θάλασσαν πλώρη γιὰ τὸ νησί. Μία ἀστραπὴ ποῦ ἔσχισε ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὰ ἔρεδη τῆς νυκτὸς ἐφώτισε χλωμὸν τὸ πρόσωπον τοῦ

ναύτου. Ό καπετάνιος ἐγύρισε ἀποτόμως πρὸς τὸν ναύτην καὶ τοῦ εἶπε:

— Ό καπετάν Γιάννης ὁ Μαρούδας δὲν ἔφοδηθῆκε τὴν Μαύρη Θάλασσα καὶ τὸν Ὡκεανὸν καὶ θὰ φοδηθῇ τώρα τὸ μπουγαζάκι τῆς Κυρᾶς; Σὲ δυὸς ὥραις θάμαστε στὸ νησί. Αει, βρέ, νὰ κοιμηθῆς στ' ἀμπάρι, ἂν φοδησαι. Θὰ σὲ βγάλω στὸ νησί...

Αλλὰ βλέπων δι τὴν στιγμὴν ἡ μπρατσέρα ἔκλινε δεξιά καὶ ἐγέμιζε νερά, ἐψώναξε μὲ δληγ τὴν δύναμιν του, ώστε ν' ἀκουσθῇ μέσα εἰς τὴν βοήν τῶν στοιχείων.

— Μάϊνα φλόκο! μάϊνα, γλήγορα!...

Καὶ ἐνῷ τὸ πανί συνεστέλλετο ἐν σπουδῇ διὰ νὰ προληφθῇ νέον πλάγιασμα τοῦ πλοίου, ἐπικινδυνον, ὁ καπετάν Γιάννης, ἔδύθισε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸ νησί, περιμένων νέαν ἀστραπῆν διὰ νὰ τὸ ίδῃ καλὰ καὶ νὰ πάρῃ πάλιν τὴν διεύθυνσιν πρὸς τὰ ἔκει.

Ηθελε νὰ τὸ ίδῃ τὸ νησί του ὁ νεαρός θαλασσινός, ὃχι μόνον διὰ νὰ διδηγηθῇ εἰς τὴν διεύθυνσιν ποῦ θὰ ἔπαιρνε, ἀλλὰ γῆθελε νὰ τὸ ίδῃ διότι δύο χρόνια τώρα ἐγύριζε τὸν κόσμον, ἐνῷ ἔκει κάτω εἰς τὸ νησί εἰχεν ἀφήση τὴν γυναῖκα του δλίγων μηγῶν νύφην, ἔσνιτευθεὶς σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὸν γάμον του, τόσον ἀπὸ τὸν ἀκατανίκητον ἕρωτα πρὸς τοὺς κινδύνους τῆς θαλάσσης, δσον καὶ ἀπὸ ἔνα γιγάντειον πόθον νὰ πλουτήσῃ καὶ νὰ κάμη τὴν γυναῖκα του τὴν πλέον ζηλευτὴν νοικοκυράν τῆς πατρίδος του. Δύο χρόνια δλόκηρα ἐγύρισε τὸν κόσμον παλαιών πρὸς τὰ στοιχεῖα, νικητής πάντοτε, τυχερός εἰς τὰς ἔργασίας του, καὶ δπού ἔφθινε ἔγραφε εἰς τὴν Ξανθήν γράμματα γεμάτα ἀφελῆ καὶ μεγάλον ἕρωτα καὶ τῆς ἔστελνε δτι εὑρίσκε, στολίδια καὶ πράγματα τοῦ σπιτιοῦ, λίραις καὶ δτι σπάνιον καὶ ἐπιθυμητὸν ἡμιποροῦσε νὰ τοῦ προμηθεύσῃ ἡ ἔσνιτειά.

Τώρα ποῦ ἀπεῖχε δλίγα μίλια μόνον, ἡ ἐπιθυμία νὰ ίδῃ τὴν γυναῖκα του ἐγιγαντεύετο μέσα του καὶ κανένας κινδυνος δὲν ἤτον ίκανός νὰ τὸν κάμη νὰ βραδύνῃ. Δὲν τὸν ἔμελλε γιὰ τὸ κῦμα ποῦ ώρμοῦσε λυσσασμένον ἔναντίον τῆς μπρατσέρας, οὔτε γιὰ τὸν ἀνεμον ποῦ ἐσφύριζε ὡς χιλια φείδια μέσα εἰς τὰ σχοινιά του καὶ γῆπειλει νὰ τοῦ κόψῃ τὰ πανιά καὶ νὰ τὸν ἀναποδογυρίσῃ· οὔτε γιὰ τὴν βροχὴν, ποῦ τοῦ ἐπερνοῦσε τὸν μουσαμᾶ του καὶ τὸν ἐτύφλωνε· οὔτε γιὰ τοὺς κεραυνοὺς ποῦ αὐλάκωναν τὰ ὄψη. Αὐτὸς γῆθελε νὰ ώφελγηθῇ ἀπὸ τὴν στιγμαίαν ἀναλαμπῆν τῶν ἀστραπῶν, γιὰ νὰ προφθάσῃ νὰ ίδῃ τὸ νησάκι του καὶ τὸν μικρὸν ἀνήφορον τῆς Παναγιᾶς, εἰς μίαν πλευρὰν τοῦ δποίου, εἰς ἔνα μικρὸν σπιτάκι, κάποιος θὰ ἔκαιμε τὴν προσευχὴν του ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ "Αη-Νικόλα, προστάτου τῶν θαλασσινῶν.

Καὶ ἀτάραχος εἰς τὸν θάνατον ποῦ τὸν ἐτριγύριζε πανταχόθεν, αὐτὸς ἐσυλλογίζετο τὴν ἐκπληγὴν τῆς Ξανθῆς, δταν θὰ ἔκτυποῦσε τὸ παράθυρο τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς φόδους της, διότι δὲν τὸν ἐπερίμενε καὶ διότι, κατόπιν τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς του, θὰ ἐνόμιζε δτι θ' ἀργήσῃ ἀκόμη. Είχε μάλιστα καὶ ἔτοιμην τὴν φράσιν ποῦ θὰ τὴν γῆσύχαζε:

— Ἐγώ εἰμαι, Ξανθή μου, δὸς ἀντρας σου. Δὲν εἴμαι φάντασμα, ἔννοια σου. Εἰμ' ἐγώ δὲ τοσοῦ!

* * *

Ἐπληγσίαζαν πλέον μεσάνυχτα, ὅταν ἡ μπρατσέρα, μὲ τὰ πανιά μισοξεσχισμένα, μὲ κομμένα τὰ περισσότερα σχοινιά, θριαμβεύσασα κατὰ τῶν κινδύνων, φέρουσα καταφανῆ τὰ ἔχνη τῆς πάλης πρὸς τὴν λύσσαν τῶν στοιχείων, κατώρθωσε νὰ πληγσίασῃ εἰς τὴν παραλίαν τοῦ νησιοῦ. Ὁ καπετάν Γιάννης εἶχε διατάξῃ νὰ μήν τὴν ἀναφθῆ κανένα φᾶς. Ἡθελε νὰ φθάσῃ κρυφά, νὰ μήν τὸν ἀντιληφθῇ κανείς, νὰ ἦναι πλήρης καὶ τελεία ἡ ἔκπληξης τῆς Ξανθῆς.

Καὶ ἐνῷ τὸ σκάφος ἐλάμβανε ὅλας τὰς προφυλάξεις διὰ νὰ πληγσίασῃ εἰς τὸν βράχον καὶ οἱ ναύται ἐσταυροκοποῦντο ἔκπληκτοι ἀκόμη πῶς ἐσώθησαν, δὸς καπετάν Γιάννης ἐπήδησε εἰς τὴν ἔηράν, σιωπηλός, πνιγμένος ἀπὸ τὴν χαράν, ἀφήνων εἰς τοὺς ναύτας του τὴν φροντίδα νὰ ἔξασφαλίσουν τὸ πλοῖον καὶ μόνος αὐτὸς ἐξερχόμενος μὲ ἔνα δέμα μικρὸν εἰς τὰ χέρια, δέμα εἰς τὸ διποῖον εἶχε χρυσαφικὰ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, δακτυλίδια ἀπὸ Βενέτικο μάλαμπα καὶ ἔνα γιορντάνι μὲ χονδρὰ κοράλλια τῆς Ἐρυθρᾶς.

Μουσκευμένος ἀπὸ τὴν βροχήν, ἡ δποία ἔπιπτε ραγδαία, ἐπῆρε τὸν δρόμον τῆς παραλίας μὲ προφυλάξεις, ὥστε νὰ μήν τὸν ἴδῃ κανείς. Ἀλλὰ δ δρόμος ἦτο ἔρημος καὶ τὰ μαγαζεῖα κλειστά καὶ δ καπετάν Γιάννης ἔστρηψε δπίσω ἀπὸ τὴν ἔκκλησίαν καὶ ἤρχισε ν' ἀνεβαίνη ταχὺς τὸν ἀνήφορον τῆς Παναγιᾶς.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου μία ταβέρνα ἔφαινετο ἀκόμη φωτισμένη, καὶ δύο τρία κεφάλια θαμώνων διεγράφοντο εἰς τὰ τζάμια, θολὰ ἀπὸ τοὺς καπνοὺς καὶ ἀπὸ τὴν θερμότητα. Ὁ καπετάν Γιάννης ἐπλησίασε μίαν στιγμὴν περίεργος. Πατριώτας του εἶχε δύο χρόνια νὰ ἴδῃ. Ποτοι νὰ ἴσαν ἄρα γε αὐτοὶ ποῦ ἔξενυχτοῦσαν εἰς τὸ μικρὸν μαγαζάκι μὲ αὐτὸν τὸν ἀθλιὸν καιρόν, ἀφήνοντες τὰ σπίτια των, ἐνῷ αὐτὸς ἐθαλασσοπνίγετο διὰ νὰ τρέξῃ εἰς τὸ δικό του. Καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴν θύραν, εἰς μίαν χαραμάδα τῆς δποίας ἐκόλλησε τὸ αὐτί του.

Μέσα ἡ συζήτησις ἦτο ζωηρά καὶ οἱ ἀνθρωποι ώμιλοῦσαν ἐρεθίσμενοι καὶ μὲ ἀγανάκτησιν.

— Τὴν βρῶμα! ἔλεγεν δὲ ἔνας. Δυὸς χρονῶν γύφη! Καὶ νᾶχη ἀγαπητικό!...

— Καὶ τί ἀντρα, εἶπεν δὲ ἄλλος, καὶ τί ἀγαπητικό! Ὁ ἀντρας της νὰ τὸν πιῆσε στὸ ποτήρι! Κι' δ ἀγαπητικός, χαμένο κορμί!

— Ἔξετάζεις, ἀδερφέ, τῆς γυναικες; εἶπεν δὲ τρίτος. Ἐχει πίστη ἡ γυναικα; Ὁ Ἀργύρης δ Γκαρδιασμένος τῆς ἔπεσε ἀπὸ κοντά, αὐτὸν ἐπῆρε γι' ἀγαπητικό...

— Μὰ ἐτούτο είναι ἵσια ἵσια, εἶπεν δὲ ἄλλος κτυπῶν τὸ χέρι του εἰς τὸ τραπέζι. Αὐτὸς δὲν τῆς ἔπεσε ἀπὸ κοντά. Ἐκείνη τοῦπεσε ἡ λυσσασμένη!...

“Ο καπετάν Γιάννης ἀπειμακρύνθη ἀργότερα, βραδὺς καὶ διστάζων,

μὲ τὴν ψυχὴν σφιγμένην καὶ ἔξηκολούθησε τὸν δρόμον του. Γιὰ ποιάν ἀρά γε ὡμίλουσαν οἱ τρεῖς ἀνθρωποι τῆς ταέρνας; Τὸν Ἀργύρη τὸν ἐνθυμεῖτο τώρα. Ἡτον ἔνας ἀνθρωπος ἀσχημός, φαρᾶς ἀκαμάτης καὶ ἐλεεινός, χαμένο κορμί, παίγνιον τοῦ νησιοῦ. Ἀλλὰ ἡ γυναῖκα, ποιά νὰ ἥτον ἀρά γε;

Ἀπέναντι του τώρα ἔβλεπε καθαρὰ εἰς ὅλιγων βημάτων ἀπόστασιν τὸ σπιτάκι του, κομψόν, ἀσπρο, μὲ τὰ πράσινα παραθυρόφυλλα, μὲ τὸν μεγάλον πλάτανον τῆς αὐλῆς. Ἡ θέα τοῦ σπιτιοῦ, ποῦ εἶχε δύο χρόνια νὰ ἴδῃ, τοῦ ἐτίναξε τὴν καρδιά του, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν τὰ ἐληγμόνησε ὅλα καὶ τὴν γυναῖκα ποῦ δὲν ἔμενε πιστὴ εἰς τὸν ἄνδρα της καὶ τὸν Ἀργύρη ποῦ εἶχε κατορθώση ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὸς νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ἐνός θηλυκοῦ.

Και διηγήθη πρὸς τὴν θύραν γιὰ νὰ κτυπήσῃ δπως εἶχε σχεδιάση καὶ ἐπανελάμβανε ἀπὸ μέσα του τὴν καθηγουχαστικὴν φράσιν:

— Ἔγὼ είμαι, Ξανθή, δ ἀντρας σου. Ἔγὼ δ ἵδιος.

Ἄλλα ἔξαφνα μετενόησε. Ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἥτο καλλίτερον νὰ πηδήσῃ εἰς τὴν αὐλήν, ν' ἀνοίξῃ τὸ παράθυρο καὶ νὰ ἐμφανισθῇ ἀπ' ἕκει. Καὶ ἀφοῦ ἔτοιμασε τὸ δέμα τοῦ λύνεται εὔκολα καὶ νὰ ἡμποροῦν νὰ ἐμφανισθοῦν τὰ δώρα ἀμέσως, ἐσκαρφάλωσε εἰς τὸν μικρὸν τοῖχον, ἐπήδησε εἰς τὴν αὐλήν καὶ διηγήθη πρὸς τὸ παράθυρον.

Ἀπὸ μέσα ἔλαμπε τὸ χλωμὸν φῶς μιᾶς κανδήλας ἔξερχόμενον εἰς τοιαν γραμμὴν φωτεινὴν ἀπὸ τὴν χαραμάδα. Καθὼς ἐκόλλησε τὸ μάτι του διὰ νὰ ἴδῃ μέσα, ἤκουσε ἔξαφνα δυνατήν ἀναπνοήν ἀνθρώπου κοιμωμένου βαθύτατα. Βεβαίως αὐτὴ δὲν ἥτο ἡ ἀναπνοὴ λεπτῆς γεαρᾶς γυναικούλας, δπως ἥτο ἡ Ξανθή. Καὶ δ καπετάν Γιάννης ἐτινάχθη πρὸς τὰ δπίσω, τρέμων τώρα, χλωμός, ἀνήσυχος.

Μὲ τὸ μαχαῖρι τῆς ζώνης του ἐκίνησε ὀλίγον τὰ παραθυρόφυλλα τὰ δποῖα ὑπεχώρησαν καὶ ἐκαβαλλίκευσε τὸ παράθυρον. Εἰς τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ δωματίου δὲν ἐφαίνετο τίποτε καὶ δ θαλασσινός πηδήσας μέσα διηγήθη πρὸς τὴν κλίνην.

Εἰς τὸ πλαΐ τῆς Ξανθῆς, βαθύτατα κοιμωμένης, διεγράφετο ἐπάνω εἰς τὸ λευκὸν προσκέφαλον τὸ κεφάλι τοῦ Ἀργύρη, βυθισμένου εἰς ἀπολαυστικὸν ὅπνον.

Ο καπετάν Γιάννης ἀνεσήκωσε τὸ σκέπασμα καὶ ἀφήσας τὸ δέμα νὰ κυλίσῃ εἰς τὰ πόδια του ὑψωσε τὸ μαχαῖρι καὶ τὸ κατέβασε μὲ δληγην του τὴν δύναμιν εἰς τὸν λαυμὸν τοῦ Ἀργύρη καὶ τὸ στήθος τῆς Ξανθῆς. Καὶ οἱ δύο ἐστρηφογύρισαν μίαν στιγμὴν, ἐτινάχθησαν, ἔβγαλαν ρόγχους βαθεῖς καὶ ἐπεσαν πάλιν, ἐνῷ τὸ αἷμα ἐπλημμύριζε τὰ λευκὰ σινδόνια καὶ ἐχύνετο ποτάμι κάτω.

Ο καπετάν Γιάννης ἐπέταξε τὸ μαχαῖρι καὶ ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον. Ἀλλὰ εἰς τὰ πόδια του ἐκτύπωσε τὸ δέμα καὶ ἀφησε ἔνα ἥχον εὕθυμον καὶ χαρωπόν. Ἐσκυψε τότε τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἥχοντος. Ἀπὸ τὰ χέρια του, τὰ δποῖα ἐκλόνιζε ἡ συγκίνησις καὶ ἡ ὁργή, ἔξεψυγαν πρώτα τὰ σκουλαρίκια ποῦ εἶχε πάρει ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν· τὰ ἔξετύλιξε ἥσυχα-ἥσυχα, ἥρεμος πλέον καὶ ἀπα-

θῆς καὶ τὰ ἐπέρασε εἰς τ' αὐτιὰ τῆς νεκρᾶς. "Επειτα ἀνεσήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ τῆς ἔβαλε τὸ γιορντάνι μὲ τὰ κοράλλια καὶ τῆς ἐπέρασε εἰς τὰ χέρια τὸ βραχιόλι καὶ τὰ δακτυλίδια.

"Επειτα ἐστάθη μίαν στιγμήν, τὴν ἐκύτταξε, ἔτσι στολισμένην ὡς νύμφην ἀλλὰ καὶ βουτηγμένην εἰς τὸ αἷμα, καὶ διασκελίσας γοργὰ τὸ παράθυρον, ἐπῆρε τὸν κατήφορον τρέχων κ' ἔφθασε εἰς τὴν μπρατσέραν, ἢ δποτα ἐταλαντεύετο κρυμμένη ὅπισω ἀπὸ τὸ ὄψωμα. Κανεὶς δέν ἦτο εἰς τὸ πλοῖον, ἐκείνην τὴν στιγμήν. Οἱ ναῦται εἶχαν βγῆ ἔξω καὶ δικρός μοῦτσος ποῦ ἔμεινε νὰ τὸ φυλάττῃ ἐκοιμάτο ἔξω εἰς τὸ κοίλωμα τοῦ βράχου, εἰς τὸν δποτον εἶχε δεθῇ τὸ σχοινὶ τῆς μπρατσέρας.

"Ο καπετάν Γιάννης ἔλυσε τὸ σχοινὶ χωρὶς νὰ ἔξυπνήσῃ τὸ παιδί, ώρμησε εἰς τὴν μπρατσέραν καὶ μὲ μίαν τεραστίαν ὥθησιν τὴν ἑσπρωτέα πρός τὸ πέλαγος ἐνῷ ἡ τρικυμία τώρα ἔφθανε εἰς τὸ δεξύτερον σημεῖόν της καὶ τὴν θάλασσαν ἐμάστιζεν ἢ βροχὴ καὶ οἱ κεραυνοὶ ἔσχιζαν τὸ σκότος ὡς φεὶδια.

* *

Μόλις ἔξημέρωνε δταν δ Ἀντώνης δ Κάδαλας ἐφάνη τρέχων πρός τὴν παραλίαν. Τὸ κῦμα ἡσυχώτερον τώρα ἔφερνε ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν ξύλα, πανιὰ καὶ σχοινιὰ καὶ κάτι τι ποῦ ἔμοιαζε σᾶν πτῶμα ἀνθρώπου.

[Ἀθῆναι, Μάρτιος 1909]

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΗΡΩΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ,,

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

- Παπᾶ μου, ἐκαταλάλησα
μιὰ κόδη ἀγρή ποῦ ἐλάτρευα, μὰ πάγαποῦσεν ἀλλο;
- Παιδί μου, εἰν' ἀσυγχώρητο τὸ κρίμα σου, μεγάλο!
- Πατέρα μου, ὅρκο ψεύτικο
ἐπῆρα, γιατὶ κόντεψα τῆς πείνας τάποθάρω.
- Αἰώνιες φλόγες θὰ σὲ καῦν στὸν κόσμο τὸν ἐπάρω!
- Παπᾶ μου, ἐσκότωσα ἄνθρωπο,
μὰ μεσπρωξε στὸ φονικὸ τῆς ἔχτρας ἢ λαχτάρα
- Αἰώνια θὰ σὲ κυνηγάει τοῦ Πλάστη σου ἢ κατάρα . . .
- Πατέρα μου, ἵταν Βούλγαρος,
τὸν εἶδα ποῦ βασάνιζε μιὰ δύστυχη γυναικα.
- Παιδί μου, ἐσυχωρέθηκες καὶ σκότωσε ἄλλους δέκα !

ΓΕΩΡΓ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ